

Castanea

Obwód Szkolny... S. z. n. o. k.

Powiat... Samb

Gmina Złotorowa... Kowusien

Miejscowość... Orlawica

KWESTYONARIJUSZ

w sprawie badań etnograficznych.

I/ Ludność.

a/ charakterystyka danej miejscowości pod względem narodowości /Rusini, Ukraińcy, Lemkowie i. t. p./ oraz krótka historia jej powstania.

Mieszkańcy wsi Orlawicy to Lemkowie, byli to element spokojny, a wiersi Tronycia jestną zgodną całość. Rozłam nastąpił mniej więcej w roku 1931.

Wtedy mieszkańcy wsi wsi podzieliłi się na dwie grupy, bliżej Lypkowie to Rusini, a śródokole część wsi i okolice to Ukraińcy. Starszy gospodarze są to spokojni obywatele, a we wzajemnym szacunku się biorą udział farobey. To też niżej obrotownie na weselach i zabawach dochochi do walki nawet krawczych. Oni nięgody jest sprowadzanie wsięniek do barach ukraiń. Iner jednego z gospodarzy i rozprzedawanie tykizje. Niemniej między dwiema grupami jest tak wielka, że gdy Ukraińcy chodzili po kolszpie, to obrzuceni byli kamieniami i niedopuszczani do chat w górnej części wsi.

b/ religja / prawosławna, gr.-kat, rz-kat. i.t.p./

Ostrowica należy do Radoszyń, obie te wsie tworzą jedną parafję. Tu wyznają religję obrządku grek-kat. Co drugą niedzielę odbywają się tu nabożeństwa w int. cerkwi. Ludu niezbyt pobożny, góly niema tu zwyczaj chodzenia na nabożeństwa do drugiej wsi.

c/ sposób gospodarki / sposób uprawy roli, urodzajność, użycie nawozów sztucznych, wielkość gospodarst, przemysł domowy i.t.p./

Wysokość bezwzględna tuż wsi wynosi 600 m, w góra są niskie, dostęp do nich łatwy, najwyższe uzmiwienie to góra Terpiak 744 m. Uprawiają tu owoce, żyto, jęczmień, ziemniaki, len, od niedawna przemysł wełny (t. zw. w int. wsi manofabry). Na Terpiaku uprawiają ziemniaki, które tu doskonale się udają. Rolę użycniają tylko nawozem naturalnym, a kilku bogatych gospodarzy używa nawozu sztucznego pod koniz i ryż. Stąg, brzoze służą do uprawy roli. Tę miodem używają miodczarek, których we wsi jest 12. Przyjeżdżają tu sobie po sąsiedzkim lub za opłatą. Tę miodem rafinerii. Tuż mieszkańcy przetwarzają len na fióno, wełnę na sukno, sują semę chłopską, naprawiają brzozy, niektórzy umieją robić kosa do wozu, sebniki i znają się na budowie chat. Gospodarstwa są tu mańorolne, dzięki temu, że tu wyposażaniem dzieci, całe gospodarstwa dostaje się najstarszemu synowi, a matka dzieci ma tylko opłaty oznaczone przez ojca w testamentie.

2/. Życie społeczne.

a/ organizacje gospodarcze /Kółka Rolnicze, Kooperatywy, Kasa

Steńczyka / i udział w nich miejscowej ludności.

Nie ma tu żadnych organizacji gospodarczych. Przyczyną
w zorganizowaniu tychże jest brak domu gromadz.

b/ organizacje oświatowo-społeczne /Czytelnie Próżnicy, Czytelnie
Kaczkowskiego, Ridna Szkoła i t.p. / i udział w nich miejsco-
wej ludności.

W Tub. wsi istnieje Czytelnia Próżnicy założona w 1933 r.
przez ks. Teodora Lewickiego. Członków jest około 40.
Biblioteka jest wydawniczą.

3/ Krótka charakterystyka ludności pod względem przekonań politycznych
/ stosunek do Państwa Polskiego

Stary gospodarze to lojalni obywatele, młodzieńcy podda-
ją się państwu w pełni, jednak wrogo nie są
usposobieni do Żydów.

4/ Nazwiska główniejszych przedowników pracy oświatowo-społeczno-
gospodarczej.

Jwan Dumnicki / Ukraiński /

Piotr Rabko / Rusinów /

W. Orawicy, dnia 27. lutego 1936.

Sprawa podręczników
Pomkowskich. Do

Osławica

4

Inspektoratu Szkolnego

w Lanoku

Przy wprowadzeniu bukware Pomkowskiego nie
nastąpiło na żaden sprzeciw tej ludności
Rodzice książki te przyjęli, jak wszystkie inne,
gdy chodzi o wprowadzenie nowych podręczników,
a wyregulowanie starych. Podręczniki Pomkowskie
wprowadzono jeszcze w roku 1933/34 stosując się
do zarządzenia Inspektoratu. Teraz z podręcz. Pom.
uży się oddz. I, II i III a IV oddz. uży się z dawz
nych czytaniek gdyż opiewa gdzie nie wyszła
z druku. Dzieci językiem Pomkowskim używają się
chętnie, a opowiadania z czytanki II i III budzą
zainteresowanie i nie przedstawiają dla nich
trudności.

Przy nauczaniu języka Pomkowskiego w I oddz.
trudno jest zorientować się, gdzie pisze się samo-
głoskę u, a gdzie u, gdyż nieme tu żadnej
zreszdy, bo tak w wyrazach po spółgłosce "b, w, g,
k, z. pisze się raz samogł. u lub u. Dzieci
w oddz. II i III samorzutnie odrzucają samogłoskę
u i piszą u.

Stanisława Chirowska

Osławica, dnia 22. X. 1936.

L. 53/
38.

Kierownictwo 2-kl. szkoły w Ostawicy.

W sprawie wycofania
bukwaru Lemkowskiego

Inspektorat Szkolny
w Sarnoku.

Kierownictwo 2-kl. szkoły w Ostawicy donosi, że dotychczas
nie zauważono szkółki mającej na celu wycofanie
bukwaru Lemkowskiego, teraz zwróci bieżącą uwagę
na powyższą sprawę i o ile coś zauwazy na tym miejscu
zawiadomi Inspektorat Szkolny.

Stanisława Chirowska

Ostawica, dnia 30. I. 1938.